

Žalobce dal žalovanému v září 1929 mimosoudní výpověď k 31. prosinci 1929 ze šestého pokoje, najatého žalovaným. Žalovaný nepodal proti mimosoudní výpovědi námitky. Žalobu, již se žalobce domáhal na žalovaném zaplacení nájemného z onoho pokoje za prvé pololetí roku 1930, procesní soud první stolice zamítl, odvolací soud uznal podle žaloby, máje za to, že výpověď byla nepřipustná, byvši dána jen z části nájemního předmětu, a že se nemohla státi právně účinnou tím, že žalovaný nepodal proti ní námitky.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

#### Důvody:

Nenapadeno je zjištění nižších soudů, že mimosoudní výpověď žalovaného ze šestého pokoje pronajatého mu žalobcem smlouvou ze dne 29. března 1929 má veškeré náležitosti § 565 čís. 1 a 2 c. ř. s. (§ 562 čís. 1 a 2 c. ř. s.) a že žalobce proti výpovědi námitky u soudu podle § 566 c. ř. s. nepodal. Tím nabyla výpověď podle téhož ustanovení účinnosti, neboť proti výpovědi, ať soudní, nebo mimosoudní, lze se brániti jen námitkami podanými k soudu podle § 566 c. ř. s., byť i mimosoudní výpověď neměla náležitosti § 565 čís. 3 a 4 c. ř. s., jak vyloženo v rozhodnutích č. 146, 1223, 2766 a 9202 sb. n. s., k nimž stačí odkázati. Mimosoudní výpověď mající jen náležitosti § 565 odstavec 1 a 2 c. ř. s. postrádá ovšem vykonatelnosti a má jen účinek zrušující nájemní poměr podle občanského práva (§ 1116 obč. zák.). To však neznamená, že lze řešiti otázku, zda mimosoudní výpověď je s hlediska hmotného práva přípustná, ano je zjištěno, že se stala nepodáním námitek účinná, neboť zjištěním účinnosti mimosoudní výpovědi podle § 566 odstavec první c. ř. s. jest zjištěno, že nájemní smlouva byla výpovědí právoplatně zrušena. Je-li tedy zjištěno, že mimosoudní výpověď k 31. prosinci 1929 je účinná, zanikl tím nájemní poměr vztahující se na onen šestý pokoj a nemá proto žalobce nárok na nájemné počínaje 1. lednem 1930, jehož se domáhá.

#### Čís. 11551.

Měl-li pekař podle smlouvy dodávati zákazníkovi chléb a vydati mu přiměřenou část otrub, zákazník pak měl dodávati pekaři žito předem a platiti mu mzdu za mletí žita a za pečení chleba, šlo o smlouvu o dílo. Přestal-li zákazník dodávati pekaři žito, nebyl pekař povinen, dodávati zákazníkovi chléb. Dodával-li chléb přes to, učinil zákazníkovi mlčky nabídku na pokračování v původní smlouvě za dosavadních podmínek, kteroužto nabídku přijal zákazník tím, že přijal chléb a dodal část příslušného množství žita. Zákazník byl pak povinen dodati zbývající část žita a zaplatiti mzdu za mletí a za pečení, kdežto pekař byl povinen vydati zákazníkovi příslušnou část otrub. Nedodal-li zákazník přes to, měl pekař jen možnost domáhati se dodání příslušné části žita a mzdy za mletí a za pečení.

Smluvník, jenž již smlouvu (o dílo) splnil, nemůže od ní odstoupiti.

(Rozh. ze dne 9. dubna 1932, Rv I 2254/30.)

Podle smlouvy měla žalovaná dodávati žalobci, pekaři, žito, za což jí měl žalobce dodávati chléb a část otrub za ujednanou mzdu za mletí žita a za pečení chleba. Žalovaná nedodávala žalobci žito, ač byla žalobcem upomínána, žalobce jí však přes to dodával chléb. Žalobou, o niž jde, domáhal se žalobce na žalované úplaty za dodaný chléb. *Procesní soud* první stolice uznal podle žaloby, *odvolací soud* žalobu zamítl. *Důvody*: Prvý soudce vzal za prokázáno, že mezi stranami bylo ujednáno, že žalovaná strana měla dodati žito, a to předem, a že žalobce měl jí za to dodávati chléb a že žalovaná byla častěji upomínána o dodání žita. Mezi stranami byla tudíž uzavřena smlouva, podle níž žalovaná měla dodati žito a žalobce za to jí chléb. Zjištěno jest dále, že žalobce dále chléb dodával, ač žalovaná byla s dodávkou obilí pozadu. Žalobce dal žalovanou upomínati jen o dodání obilí, nepohrozil jí však, že odstoupí od smlouvy a neprohlásil, že to učiní. Dodával-li dále chléb, stalo se to na základě uzavřené a neodvolané smlouvy a není žalobce oprávněn, tuto dodávku posuzovati tak, jako kdyby žalované chléb proti hotovému zaplacení prodával a tato by mu kupní cenu dluhovala. Není proto také oprávněn, obilí, ovšem dodatečně obdržené, zúčtovati za denní cenu, tudíž tak, jako kdyby byl obilí kupoval. Žalobce, čině to, odstupuje od smlouvy, což, ana smlouva nebyla uzavřena na určitou dobu, nemohl činiti bez výslovného prohlášení. Naopak musela žalovaná míti za to, že jí žalobce dodává chléb na základě smlouvy. Přijal-li žalobce obilí dodatečně dodané, dal tím na jevo, že je přijímá jako splnění povinnosti žalované ze smlouvy. Neboť žádná strana netvrdila, že obilí dodatečně žalovanou dodané bylo žalobcem koupeno. Na tomto právním posouzení nemůže nic měniti okolnost, že svědci udávají, že jest při mlynářském provozu zvykem, že se dává obilí před dodáním chleba, a že, kdyby dodávka obilí přestala, dodávání chleba se provádí ještě jen jeden nebo dva měsíce. Neboť skutečně dodával žalobce chléb ještě delší dobu a nemůže býti zrušena smlouva jednostranným zvykem, který žalované ani nebyl oznámen. Chtěl-li tudíž žalobce od smlouvy odstoupiti, měl to podle § 918 obč. zák. žalované prohlásiti, což se však nestalo. Z řečeného vyplývá, že žalobce není oprávněn dodané mu obilí zúčtovati za denní cenu a zbytek v penězích zažalovati. Žalobce jest ve smyslu smlouvy se žalovanou jen oprávněn, je-li žalovaná s dodávkou obilí pozadu, od ní požadovati dodané obilí, t. j. žalovati o splnění smlouvy.

*N e j v y š š í s o u d* nevyhověl dovolání.

#### *D ů v o d y:*

*Odvolací soud* posoudil po právní stránce (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) věc správně. Zjištěno je, že dle smlouvy měla žalovaná dodávati žalobci žito předem, žalobce jí měl za to dodávati chléb a doznáno je, že žalobce měl žalované vydati přiměřenou část otrub a žalovaná mu měla platiti mzdu za mletí žita a za pečení chleba. Dodá-li látku objednatel, jest pokládati v pochybnostech podle § 1166 obč. zák. smlouvu za smlou-

vu o dílo. Jde proto v souzeném případě o smlouvu o dílo (§ 1151 odstavec první, druhá věta obč. zák.). Ze smlouvy však neplyne, že žalovaná byla povinna dodati žalobci v určité době určité množství žita, nýbrž ponecháno jí zásadně na vůli dodati kdykoliv libovolné množství žita, čímž vznikl závazek žalobcův vydati jí příslušné množství chleba a poměrnou část otrub proti zaplacení mzdy za mletí a za pečení. Přestala-li žalovaná dodávati žalobci žito, nebyl žalobce povinen dodávati jí chléb. Dodával-li ho přes to, učnil jí mlčky (§ 863 obč. zák.) nabídku (§§ 861, 862 obč. zák.) na pokračování v původní smlouvě za dosavadních podmínek. Přijala-li žalovaná chléb a dodala-li část příslušného množství žita, přijala jeho nabídku a je povinna plniti jen to, co původně bylo ujednáno, totiž dodati i zbývající část žita a zaplatiti mzdu za mletí a za pečení, kdežto žalobce je povinen vydati jí příslušnou část otrub. Že i žalobce svou nabídku tak pojímal, patrně z toho, že upomínal žalovanou o dodání zbývající části žita. Nedodala-li žalovaná přes to, měl žalobce jen možnost domáhati se dodání příslušné části žita a mzdy za mletí a za pečení. Odstoupiti od smlouvy podle §§ 918 a 920 obč. zák. vůbec nemohl, poněvadž smlouvu již splnil a zboží žalované odevzdal a ta ho jako plnění přijala (srov. rozh. čís. 8438 sb. n. s.). Občanský zákon výslovně ovšem nepraví, že odstoupiti od smlouvy pro otálení druhé strany je možné jen před splněním smlouvy. Ale plyne to z povahy věci a vyslovuje to čl. 354 obch. zák., ovšem jen pro obchodní kup. Nelze však míti za to, že pro obor všeobecného soukromého práva by mělo platiti přísnější pravidlo o možnosti odstupu od smlouvy i po jejím jednostranném splnění. Není důvodu, proč by tyto zásady nemohly býti použity i při jiných dvoustranných smlouvách. Nemůže proto žalobce svévolně změnití svůj nárok na dodání zbývající části žita v nárok na zaplacení dodaného chleba běžnými cenami. Že žalovaná na změnu tu přistoupila tím, že účet z 23. června 1928 přijal její syn, nelze uznati, poněvadž tím není vyloučena jakákoliv pochybnost, že tím projevila souhlas s navrženou změnou (§ 863 obč. zák.).

### Čís. 11552.

To, že povoz jede po pravé straně silnice v Čechách, není o sobě »zvláštní okolností«, jež by podle § 2 vyhlášky místodržitelství ze dne 21. června 1886, čís. 49165, čís. 54 z. zák. pro Čechy, činila nutným předjížděti »vyjimečně« po straně levé. Nutnost ta by nastala teprve, až se řidič dáváním výstražných znamení přesvědčil, že povoz nemíní odbočiti do leva a že setrvá při dosavadní jízdě po pravé straně.

(Rozh. ze dne 9. dubna 1932, Rv I 2268/30.)

Povoz žalobkyně jel levým kolem středem a pravým kolem v pravé polovici státní silnice v Čechách. Nákladní automobil prvžalovaného řízený spolužalovaným předjížděl povoz žalobkyně po jeho levé straně. Kočí, řídící povoz žalobkyně, strhl v poslední chvíli koně do leva, při